

RådgivningsbrevBesöksdatum
20XX-XX-XXAnge rådgivarens namn
Ange mobiltelefon
Ange e-postadressAnge mottagarens namn
Ange mottagarens organisationsnummer
Ange mottagarens adress

Uppföljning och Hållbarhetsanalys (1U)

I denna rådgivning har vi gjort en växtnäringsbalans för 20XX, tittat på vilken rådgivning du fått tidigare genom Greppa Näringsen, gjort en Hållbarhetsanalys för gården samt planerat framtida åtgärder och rådgivningar.

Sammanfattning

Du har under Greppa-åren jobbat på bra med att minska kväveöverskottet och att implementera IPM i större utsträckning. Du har också jobbat med dränering och dikesunderhåll. Bra jobbat!

Jag sammanfattar de områden där de finns mer att göra i punkterna här nedanför. Mer information kring respektive punkt finns längre ned i brevet:

Problemställningar och åtgärder

- **Fosforbalans** – Fundera på hur du kan få in mer fosfor i växtföljden, genom tex organisk gödsel eller ett PK-starkare NKP. Det är även önskvärt att få in lite mer kalium i växtföljden.
- **Kväveutlakning** – Kan fånggrödor eller senarelagd bearbetning tillämpas i större utsträckning för att minska kväveutlakningen ytterligare?
- **Biologisk mångfald** – Fortsatt rådgivning kring detta är inplanerad, då det troligen finns enkla åtgärder du kan göra för att höja den biologiska mångfalden.
- **Hantering av tomma sprutdunkar** – bygg en droppställning för ursköljda sprutdunkar.

Växtnäringsbalans

Sammanställning växtnäringsbalanser

Nyckeltal	20XX	20XX	20XX	Kommentar
Balans N (kg/ha)	40	42	34	
Jämförelsevärde N (kg/ha)	35	35	33	
Skillnad balans-jämförelsevärde	5	7	1	
Balans P (kg/ha)	-9	-10	-8	
Balans K (kg/ha)	-22	-17	-15	

Kväve

Årets balans visar på ett överskott på 34 kg N/ha. Jämförelsevärdet ligger på 33 kg N/ha för en gård med liknande areal och grödfördelning. Att ligga nära jämförelsevärdet är bra! Historiskt har överskottet varit lite högre, vilket tyder på att de åtgärder du redan genomfört har gett effekt. Nollrutor i spannmålen är en åtgärd du tillämpar idag, vilket är mycket bra. Ett långsiktigt mål har varit att sträva efter minskat kväveöverskott på gården. Att jobba för att minska överskottet är bra både för miljön, klimatet och ekonomin.

Fosfor

Du har ett underskott på -8 kg P/ha i balansen. Även historiskt har balansen legat på denna nivå. Markkarteringen visar att dina fält i genomsnitt är i klass III, men varierar mellan olika klasser. Med sockerbetor och potatis i växtföljden är det önskvärt att ligga lite högre i fosforbalansen (upp mot +10 kg P/ha) för att inte tära på förrådet och därmed tappa skördepotential. Där finns alltså potential till att öka fosfortillförseln på gården.

Kalium

Du har ett underskott på -15 kg K/ha. Historiskt har det varit ännu större underskott. Din jord ligger i snitt på K-AL klass III, men varierar mellan olika klasser inom fälten. I klass III finns det utrymme att tillföra mindre kalium än vad som bortförs (-10 kg K/ha), medan det gärna bör tillföras mer än bortförseln i klass II (upp mot +20 kg K/ha). Sett över ett snitt, kan man säga att ditt underskott i växtnäringsbalansen är acceptabelt, men det bör inte ligga lägre än vad det gör i årets balans.

Tidigare råd och utförda åtgärder

Den rådgivning som du har tagit del av tidigare är:

- 20XX – Startrådgivning
- 20XX – Växtskyddshantering
- 20XX – Upprepad växtnäringsbalans
- 20XX – Integrerat växtskydd
- 20XX – Underhåll av diken
- 20XX – Växtskydd i vattenskyddsområden

Mycket av dina tidigare rådgivningar har kretsat runt växtskydd. Detta har resulterat i att du tillämpar IPM mer på gården, vilket även syns i hållbarhetsanalysen.

Du har även jobbat mer med dikesunderhåll och dränering sedan du tog del av den rådgivningen, vilket har lett till att stående vatten på dina fält förekommer i allt mindre omfattning.

Vi noterade ett tidigare råd, gällande att bygga en droppställning för urskölda sprutdunkar, som inte ännu blivit utfört, men som fortfarande är aktuellt. Försök att ta tag i det inför kommande sprutsäsong för att få en smidigare hantering av sprutdunkarna.

Resultat från hållbarhetsanalysen

Vi gick igenom Hållbarhetsanalysens olika delar. Ingen klimatberäkning eller energikartläggning är gjord, men vi kunde ändå svara på enstaka frågor kring de avsnitten. Jag bifogar resultatet från analysen. Vi kan se att verksamheten ligger bra till i hållbarhetsområdena Markhälsa och Växtskydd.

Prioriterade områden att jobba vidare med

- **Övergödning**
 - Främst är det fosforbalansen som bör ses över. Den har varit negativ länge och därför behöver du fundera på hur du kan få in mer fosfor i växtföljden för att inte fortsätta att tära på förråden. Antingen genom organisk gödsel eller ett PK-starkare NKP.
 - Även gällande kväveutlakning visade hållbarhetsanalysen att det skulle kunna finnas potential att jobba vidare med detta. Fundera över åtgärder för att minska kväveutlakningen ytterligare, tex fånggrödor eller senarelagd bearbetning. Vi planerar in en kvävestrategirådgivning för att

diskutera detta närmare och kommer att följa upp resultatet med en upprepad växtnäringsbalans.

- **Biologisk mångfald** – När vi gick igenom denna del i hållbarhetsanalysen så konstaterade vi att det förmodligen finns flera åtgärder som kan göras utan någon större insats, för att gynna den biologiska mångfalden. Vi planerar in en rådgivning kring detta för att kunna diskutera vilka åtgärder som passar bäst hos dig och hur du bäst utför dem.

Fortsatt rådgivning

Planerad tid för uppföljande samtal kring hållbarhetsanalysen: Juni nästa år, efter att rådgivning om Biologisk mångfald är utförd.

År	Rådgivning
20XX	Biologisk Mångfald i åkerlandskapet, 17A Hållbarhetsanalysen – uppföljande samtal, 1D
20XX	Kvävestrategi, 11Aa
20XX	Upprepad växtnäringsbalans, 10B

Med vänliga hälsningar

Rådgivarens namn

Rådgivarens organisation

Aktiviteten är delfinansierad med EU-medel via Länsstyrelsen i skriv länsnamn län.

Resultat från Hållbarhetsanalysen

Indikator	Jämförelse värde	Gårdens värde	
Övergödning			
Överskott av N i gårdsbalans, kg/ha	40	34	Grön
Överskott av P i gårdsbalans, kg/ha	10	-8	Röd
Kväveutlakning, kg/ha	47	47	Gul
Kväveeffektivitet i utfodringen, %			
Ammoniakavgång, kg/ha			
Andel precisionsgödslad höstvetareareal, %		100%	Grön
Övriga åtgärder, %		100%	Grön
Markhälsa			
Utförda åtgärder, %		77%	Grön
Växtskydd			
Utförda åtgärder, %			
- Hantera		94%	Grön
- Förebygga		80%	Grön
- Bevaka		100%	Grön
- Behovsanpassa		70%	Grön
- Följa upp		100%	Grön
Biologisk mångfald			
Utförda åtgärder, %			
- Pollinerande insekter		65%	Gul
- Nyttodjur		59%	Gul
- Fåglar		62%	Gul
- Fältvilt		63%	Gul
- Bete			
Klimat			
Gårdens totala klimatavtryck, tonCO ₂ e			
Klimatavtryck per kg, CO ₂ e/kg			
- mjölk			
-		0,00	0
-		0,00	0
-			
Andel BAT-gödsel		95	Grön
Sojaanvändning			
Energi			
Energianvändning per kg produkt, kWh/kg			
Andel förnybart drivmedel, %		10	Gul
Andel förnybar el, %		50	Gul
Producerar förnybar energi, kWh		120	